

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

**СТУДЕНТСЬКІ ІНІЦІАТИВИ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

**МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ**

(12 травня 2021 р., м. Харків)

Харків – 2021

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

Факультет початкового навчання

**СТУДЕНТСЬКІ ІНІЦІАТИВИ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

**МАТЕРІАЛИ
II НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ**

(12 травня 2021 р., м. Харків)

Харків – 2021

УДК 373.3
ББК 74.202.21
С 88

*Затверджено до друку кафедрою початкової і професійної освіти
(протокол № 16 від 30.03.2021 р.)*

*Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного
педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
Протокол № 3 від 07.04.2021 р.*

С 88   Студентські ініціативи : теорія і практика початкової освіти :
матеріали II науково-практичної інтернет-конференції студентів
факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди
(12 травня 2021 р., м. Харків) / за заг. ред. д-ра пед. наук, проф.
В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2021. 70 с.

У збірнику подано матеріали тез виступів на науково-практичній інтернет-конференції студентів факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди. У матеріалах висвітлені актуальні питання теорії і методики навчання та виховання молодших школярів, питання природничо-математичної та філологічної освіти.

**УДК 373.3
ББК 74.202.21**

Видано за рахунок авторів.

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди, 2021

ЗМІСТ

Секція 1. Педагогіка початкової школи

1. **Андрющенко Єва** (наук. кер. – к. пед. н., проф. Н. М. Якушко)
Формування лідерських якостей учнів початкової школи..... 9
2. **Бекетова Олена** (наук. кер. – к. пед. н., доц. Л. С. Філатова)
Проблема «дидактогенія» та шляхи її вирішення..... 10
3. **Бурлака Єлизавета** (наук. кер. – д. пед. н., доц. В. В. Ушмарова)
Культура розумової праці молодших школярів: як навчити дитину
вчитися..... 11
4. **Васильєва Дар'я** (наук. кер. – к. пед. н., викл. К. В. Зозуля)
Формування моральних якостей у молодших школярів за
допомогою гурткової роботи..... 12
5. **Вільхівська Марія** (наук. кер. – к. пед. н., викл. К. В. Зозуля)
Організація інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми
потребами у Новій українській школі..... 13
6. **Волошина Анастасія** (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. О. Агаркова)
Особливості формування національно-патріотичної свідомості учнів
початкової школи..... 14
7. **Гордієнко Віталіна** (наук. кер. – д. пед. н., проф. І. В. Гавриш)
Ранкові зустрічі як засіб формування позитивного емоційно-
ціннісного ставлення до природи в учнів початкової школи..... 15
8. **Завадська Катерина** (наук. кер. – к. пед. н., доц. Н. К. Рудічева)
Особливості розвитку емоційного інтелекту в учнів початкової
школи..... 16
9. **Калашник Анастасія** (наук. кер. – к. пед. н., доц. С. О. Лавренко)
Особливості спілкування з батьками учнів під час дистанційного
навчання..... 17
10. **Коц Аліна** (наук. кер. – д. пед. н., проф. Т. О. Довженко)
Реалізація індивідуальних освітніх траєкторій розвитку дітей
молодшого шкільного віку з особливими освітніми потребами..... 18
11. **Коширова Кристина** (наук. кер. – к. пед. н., доц. В. О. Шищенко)
Розвиток емоційного інтелекту молодших школярів у процесі
естетичного виховання..... 19

Формування моральних якостей у молодших школярів за допомогою гурткової роботи

Васильєва Дар'я

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, викладач К. В. Зозуля

Проблему морального виховання потрібно розглядати на глобальному рівні. Моральне виховання – це процес формування у людей позитивних якостей шляхом перетворення ідеалів в принципи і норми поведінки. Морально розвинена особистість не сформується, якщо у дитини не будуть наявні певні моральні цінності. Відомий педагог-гуманіст Януш Корчак, підкреслюючи соціальну роль морального виховання дітей, сформулював важливе положення: «Реформи в житті дорослих слід починати в душах дітей». Початкова школа повинна вибудувати «фундамент» особистості – виховати в дитині такі моральні якості, як щирість, відповідальність, дружелюбність, порядність, повага до інших людей тощо. Від того, в якій формі будуть закладені моральні уявлення, залежить майбутнє кожної дитини, а в сукупності благополуччя нашої країни.

Моральному вихованню учнів у позакласній діяльності значну увагу приділяли Я. Коменський, А. Макаренко, В. Сухомлинський, О. Киричук, М. Боришевський.

Моральне виховання в сучасному суспільстві буде успішним, якщо будуть створені умови, що сприяють формуванню моральних установок. Велике значення для морального виховання має позакласна робота. Вона спрямована на залучення особистості в творчу діяльність з урахуванням її інтересів. Молодші школярі приєднуються до роботи в творчих об'єднаннях, тим самим розкриваючи себе, розвиваючи індивідуальні схильності і таланти. Педагог в ході виховної позакласної роботи вільно спілкується з вихованцями і моральне виховання тут проходить легше, не обмежуючись часом або обов'язками у поведінці під час проведення уроків. У групах діти зближуються і вчаться взаємодіяти один з одним, враховувати чужі інтереси, краще розуміти свої, брати відповідальність за свої слова і вчинки. Позакласна робота є процесом соціальної взаємодії на основі спільних захоплень і прагнень. Молодший школяр відчуває себе частиною колективу і вчиться взаємодіяти з соціумом, що неможливо в разі відсутності моральних якостей. Стрижнем виховання, що визначає моральний розвиток, є саме формування гуманістичного відношення у взаєминах між дітьми та вчителем. Лише у спільній діяльності виникає потреба у створенні морально цінних взаємин. Коли у школяра є приклад для наслідування і ситуації, які показують реакцію інших людей на його вчинки, створюється основа для формування морально розвиненої особистості. Духовно-моральне виховання молодших школярів необхідно ввести в обов'язковий компонент освітнього процесу.

Отже, позакласна робота є важливою частиною виховного процесу і, ґрунтуючись на принципах гуманізму і цілісності, сприяє розвитку моральних якостей у молодших школярів.